

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 8.06.2017 roku, zakwalifikowanym jako wniosek o nakazanie wypłaty wynagrodzenia do rąk drugiego małżonka wnioskodawczyni Ł. J. wystąpiła o nakazanie wypłaty świadczenia rentowego męża W. J. w nieokreślonej części do jej rąk.

Uczestnik W. J. wnosił o oddalenie tak zakwalifikowanego wniosku w całości (k.10).

Ostatecznie Ł. J. sprecyzowała roszczenie w ten sposób, że wносиła o zasądzenie na jej rzecz od męża W. J. tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwoty po 300 złotych miesięcznie (k.15).

Pozwany W. J. wnosił o oddalenie powództwa w całości.

Postanowieniem z dnia 22.08.2017 roku zmieniony został tryb postępowania w sprawie z dotychczasowego nakazania wypłaty świadczenia do rąk drugiego małżonka na przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny..

Na podstawie dokumentów i zeznań znajdujących się w aktach sprawy III RNs 19/17 (Alk 10/17) i niniejszej Sądu Rejonowy ustalił następujące okoliczności faktyczne:

Strony pozostają w związku małżeńskim. Ze związku tego mają troje samodzielnych, mających swoje rodziny, mieszkających oddzielnie dzieci, urodzonych w latach 1970,1971 i 1978. Do września 2017 roku zamieszkiwały w należącym do powódki mieszkaniu własnościowym w S. przy ul. (...). Od 24 lat pozostawały w faktycznej separacji. Każda ze stron od tego czasu mieszkała w innym pokoju, samodzielnie przygotowywała sobie posiłki i opierała się. Powódka sprzątała w części mieszkania zajmowanej i użytkowanej przez nią, pozwany w zajmowanym przez siebie pokoju nie sprzątał. Narastał konflikt, pozwany nadużywał alkoholu, urządzał awantury w domu, skłócił się z dziećmi, które wszystkie opowiedziały się po stronie matki. Każda ze stron co drugi miesiąc ponosiła opłaty czynszowe, jednak pozwany nie dokładał się do kosztów niezbędnych napraw, wypłaty odszkodowania za zalanie mieszkania sąsiadom mieszkającym niżej czy też do wyliczonych na koniec okresów rozliczeniowych niedopłat. Konsekwencją tego było ograniczenie mu przez powódkę korzystania z kuchni i wanny w łazience. Założone były w stosunku do pozwanego Niebieskie Karty wobec jego agresywnego zachowania wobec żony.

Powódka Ł. J. ma (...), pracowała w (...) S.A., za akcje pracownicze z tego zakładu wykupiła na własność mieszkanie przy ul. (...). Obecnie przebywa na emeryturze, od marca 2017 roku wysokość jej świadczenia wynosi (...) złotych miesięcznie (k.48). Innych własnych dochodów nie ma. Spłaca wziętą na nazwisko syna pożyczkę bankową, której raty wynoszą 150 złotych miesięcznie. Pieniądze z tej pożyczki przeznaczyła na wesele syna. Cierpi na (...) (k.62v). Na leki wydaje 150 – 300 złotych miesięcznie (k.62v). Opłaca czynsz mieszkaniowy w wysokości (...) miesięcznie, z tym, że w związku z samotnym zamieszkiwaniem od września 2017 roku w mieszkaniu przy ul. (...) zmuszona jest od tej pory ponosić opłaty mieszkaniowe co miesiąc. Oszczędności nie posiada (k.77).

Pozwany W. J. ma (...) lata, z zawodu był kierowcą. Przebywa na emeryturze, której wysokość wynosi (...) złotych miesięcznie. Innych dochodów nie ma. Z majątku ma działkę o powierzchni 0,50 ha, położoną w S. przy ul. (...). Cierpi na (...) (k.78). Przebywał na leczeniu szpitalnym (k.58). Na leki wydaje 130 – 140 złotych miesięcznie (k.77v). Postanowieniem z dnia 14.06.2017 roku w sprawie III RNs 19/17 zobowiązany został do poddania się leczeniu odwykowemu od alkoholu w niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego i na czas trwania tak nałożonego obowiązku oddany został pod nadzór kuratora sądowego. Toczą się przeciwko niemu, na skutek zawiadomień powódki dwie sprawy karne o znęcanie się nad żoną (k.67-68 i 69-70). Tytułem środka zapobiegawczego zastosowano wobec pozwanego dozór policji, zakaz zbliżania się przez niego do żony na odległość nie mniejszą niż 100 metrów, zakaz

kontaktowania się z żoną i nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z żoną przy ul. (...) na okres 3 miesięcy (k.67v). W związku z orzeczonym środkiem zapobiegawczym nie został pozwany wpuszczony do wskazanego

w nim mieszkania przez żonę, początkowo zamieszkał w domu siostry I. F., ostatecznie przydzielony mu został lokal socjalny w S. przy ul. (...). Zajmuje niewielki pokój, na korytarzu ma łazienkę z zimną wodą, z której korzysta jeszcze 9 innych osób. Czynnosc za ten lokal wynosi 30 złotych miesięcznie, ogrzewany jest piecykiem węglowym, tzw. kożą. Zakupił 3 metry drewna za 250 złotych, którym ogrzewa mieszkanie

Sąd zważył, co następuje:

. W świetle wytycznych Sądu Najwyższego w sprawach o alimenty (uchwała SN z 16.12.1987r, III CZP 91/86) został wyrażony pogląd, że zakres obowiązku z art.27 krio kształtuje zasada, w myśl której stopa życiowa małżonków, choćby pozostających w faktycznym rozłączeniu, powinna być równa. Z przepisu art.27 krio wynika, że oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że strony są osobami starszymi, nie pracującymi, korzystającymi ze świadczeń emerytalnych, w przypadku powódki w wysokości (...) złotych, w przypadku pozwanego w wysokości (...) złotych. Na skutek konfliktu małżeńskiego, w szczególności alkoholizmu pozwanego (vide akta Alk 10/17), jego agresywnego zachowania wobec żony, skutkującego założeniem kilkakrotnie pozwanemu, jako sprawcy przemocy domowej Niebieskich Kart oraz wniesieniem przeciwko niemu dwóch spraw o znęcanie się nad żoną, z wydanym w jednej z nich opisanym wyżej środkiem zapobiegawczym, wymuszającym opuszczenie przez niego wspólnie dotąd zajmowanego lokalu mieszkalnego doszło do zasadniczej zmiany sytuacji życiowej każdej ze stron. Powódka została sama w dotychczasowym mieszkaniu, z obowiązkiem utrzymania mieszkania wyłącznie we własnym zakresie. Przy czym sam czynsz w jej wypadku wynosi (...) złotych miesięcznie, opłaty za energię elektryczną kształtowały się dotychczas w wysokości 80 – 100 złotych miesięcznie. Pozwany płaci za zajmowany przez siebie lokal socjalny o znacznie niższym standardzie od dotychczasowego 30 złotych miesięcznie. W sezonie grzewczym dochodzi mu zakup węgla lub drewna celem ogrzania niewielkiego pokoiku, który został mu przydzielony.

Jak z powyższego widać pozwany przed wymuszonym opuszczeniem lokalu mieszkalnego przy ul. (...) częściowo partycypował w kosztach jego utrzymania. Od września 2017 roku ze swojej winy nie czyni tego, wymuszając w ten sposób na żonie konieczność angażowania większych środków finansowych na opłacenie wszystkich z tym związanych należności. Przy tym jej emerytura jest skromna, spłaca ona dodatkowo raty kredytu w wysokości po 150 złotych miesięcznie, jest osobą schorowaną, wydającą znaczne środki na leki, na naprawy domowe, na odszkodowanie za zalanie mieszkania sąsiadów. Zakupuje dla siebie artykuły żywnościowe, środki czystości. Wszystko to sprawia, że standard jej życia jest bardzo skromny, a po opuszczeniu mieszkania przez męża jeszcze się pogorszył. Jedyne zyskała obecnie spokój w domu, który też ma wymierną wartość.

Pozwany zamieszkał obecnie, przyjąć należy, że na własne życzenie w skromnych warunkach, jednak opłaty mieszkaniowe w jego wypadku, szczególnie w sezonie letnim są symboliczne. Nawet płacąc za czynsz w poprzednim mieszkaniu co drugi miesiąc po 407 złotych miesięcznie, w obecnym jest w stanie poczynić oszczędności, przy czynszu w wysokości 30 złotych miesięcznie. On też ponosi wydatki na leki i wyżywienie, jednak bez wątplenia ze swojej emerytury w trakcie zamieszkiwania z żoną część pieniędzy przeznaczał na alkohol. Ma więc możliwości poczynienia oszczędności w wydatkach, nie musi pić alkoholu a w niewielkim pokoju obecnie zajmowanym nie zachodzi potrzeba dokupienia sprzętów czy mebli. Pokój ma umeblowany, ubrania i telewizor ścianał z dotychczasowego mieszkania, lodówkę, pralkę i kuchenkę elektryczną może w każdej chwili przywieźć z mieszkania żony.

W sprawie zeznawali świadkowie C. H. (k.59v-60), B. S. (k.60-v) i I. F. (k.61-v), rodzone siostry pozwanego. Przedstawiły one negatywne nastawienie powódki do męża, warunki w jakich mieszkał pozwany w mieszkaniu

żony oraz perypetie związane z przymusowym opuszczeniem mieszkania przez pozwanego. Sąd co do zasady nie odmówił wiary powyższym świadkom, jednak przyjął, że wiedza tych osób w głównej mierze opierała się na przekazie pozwanego, same bowiem praktycznie nie odwiedzały brata w jego wcześniejszym mieszkaniu, pozostawały w konflikcie z powódką.

Podkreślić należy, że celem spoczywającego na małżonkach obowiązku przewidzianego w art. 27 krio jest zapewnienie środków materialnych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie rodziny jako całości oraz zaspokojenie uzasadnionych potrzeb poszczególnych jej członków przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej. Cel ten jest realizowany zgodnie z zasadą równości praw i obowiązków małżonków (vide teza 2 do art.27 krio z komentarzem pod redakcją Kazimierza Piaseckiego z 2011 roku). Obowiązek małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny istnieje też, gdy rodzinę tworzą tylko małżonkowie.

Żądanie dostarczania środków utrzymania na podstawie art.27 krio powinno podlegać ocenie na tle wszystkich okoliczności danego przypadku (pkt 1 uchwały pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej SN z 16.12.1987 r, III CZP 91/86).Negatywna rola pozwanego w niniejszej sprawie, skutkująca jego przymusową wyprowadzką z dotychczas zajmowanego mieszkania wskazuje, że zastosowanie na rzecz powódki art. 27 krio co do zasady jest uzasadnione.

Przewidziany w art. 27 krio obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny jako grupy rodzinnej nie odpowiada wszystkim sytuacjom występującym w życiu. Z natury rzeczy nie można o takim obowiązku mówić wtedy, gdy małżonkowie, którzy nie mają dzieci lub których dzieci usamodzielnily się, pozostają w faktycznej separacji. Obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny wówczas będzie się sprowadzał do obowiązku alimentowania jednego z małżonków przez drugiego. Podstawą tego szczególnego obowiązku alimentacyjnego będzie wszakże art.27 krio, w konsekwencji czego do określenia jego istnienia i rozmiaru decydująca będzie zasada równej stopy życiowej małżonków, a nie pozostawanie małżonka uprawnionego w niedostatku (art.133 § 2 krio) – teza 14 do art.27 krio z komentarzem pod redakcją Kazimierza Piaseckiego z 2011 roku.

W świetle powyższego Sąd przyjął, że pozwany W. J. winien, mając swoje świadczenie wyższe o 140 złotych od świadczenia żony dołożyć jej połowę tej kwoty i tą drogą doprowadzić do równej stopy życiowej obojga małżonków, których dochody w takiej sytuacji byłyby jednakowe. Dlatego Sąd zasądził od niego na rzecz żony kwotę po 70 złotych miesięcznie tytułem alimentów, przyjmując, że alimenty te będą płacone od 1.12.2017 roku. Sąd przyjmując tę datę nie chciał już na starcie spowodować zaległości po stronie pozwanego. W pozostałej części Sąd powództwo oddalił, uznając, że jest ono wygórowane, a powódka dysponuje własną emeryturą, która w zasadniczej części zabezpieczy jej potrzeby.

Z wszystkich powyższych względów, na podstawie art. 27 krio Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, o kosztach sądowych orzekając w oparciu o właściwe przepisy. W oparciu o przepis § 4 ust.4 w związku z § 2 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie Sąd ustalił kwotę wynagrodzenia, podwyższoną o stawkę VAT na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. A. w S. z tytułu udzielenia z urzędu pomocy prawnej powódce Ł. J..